

Bryssel, 23. huhtikuuta 2026
(OR. en)

8526/26

Toimielinten välinen asia:
2026/0094 (NLE)

ENV 406
CLIMA 220
POLMAR 34

EHDOTUS

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	23. huhtikuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 172 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS OSPAR-komission kokouksessa kesäkuussa 2026 Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelusta tehdyn yleissopimuksen puitteissa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 172 final.

Liite: COM(2026) 172 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 23.4.2026
COM(2026) 172 final

2026/0094 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**OSPAR-komission kokouksessa kesäkuussa 2026 Koillis-Atlantin merellisen ympäristön
suojelusta tehdyn yleissopimuksen puitteissa Euroopan unionin puolesta otettavasta
kannasta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelua koskevan yleissopimuksen komissiossa, jäljempänä 'OSPAR-komissio', unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä hyväksyä suositus dolly rope -suojaköysien asteittaisesta käytöstä poistamisesta.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. OSPAR-yleissopimus

Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelusta tehdyn yleissopimuksen, jäljempänä 'OSPAR-yleissopimus', tavoitteena on suojella Koillis-Atlantin merialuetta ihmistoiminnan haittavaikutuksilta, jotta voidaan suojella ihmisten terveyttä ja meriekosysteemejä sekä mahdollisuuksien mukaan palauttaa ennalleen merialueet, joihin haittavaikutuksia on kohdistunut. Sopimuspuolia on 16: Belgia, Tanska, EU, Suomi, Ranska, Saksa, Islanti, Irlanti, Luxemburg, Alankomaat, Norja, Portugali, Espanja, Ruotsi, Yhdistynyt kuningaskunta ja Sveitsi. OSPAR-yleissopimus tuli voimaan 25. maaliskuuta 1998.

2.2. OSPAR-komissio

OSPAR-komissio (joka on perustettu yleissopimuksen 10 artiklalla) koostuu kunkin sopimuspuolen edustajista. Se kokoontuu säännöllisin väliajoin sekä aina, kun tilanteen katsotaan sitä edellyttävän. Sen tehtävänä on valvoa yleissopimuksen täytäntöönpanoa ja tarkastella OSPAR-sopimuksen painopisteitä, merialueen tilaa, käyttöön otettujen toimenpiteiden tehokkuutta sekä mahdollisten erityyppisten toimenpiteiden tai lisätoimenpiteiden tarvetta. OSPAR-yleissopimuksen 10 artiklan 3 kohdan nojalla OSPAR-komissio voi hyväksyä päätöksiä ja suosituksia yleissopimuksen 13 artiklan mukaisesti.

OSPAR-yleissopimuksen 20 artiklan mukaan kullakin sopimuspuolella on yksi ääni OSPAR-komissiossa. EU:lla on oikeus äänimäärään, joka vastaa niiden EU:n jäsenvaltioiden lukumäärää, jotka ovat yleissopimuksen sopimuspuolia. EU ei saa käyttää äänioikeuttaan, kun sen jäsenvaltiot käyttävät äänioikeuttaan, ja päinvastoin (20 artiklan 2 kohta). OSPAR-yleissopimuksen 13 artiklan 1 kohdan nojalla päätökset ja suositukset hyväksytään sopimuspuolten yksimielisellä päätöksellä tai, jos yksimielisyyttä ei voida saavuttaa, sopimuspuolten kolmen neljäsosan äänten enemmistöllä.

2.3. OSPAR-komission suunniteltu säädös

OSPAR-komission on määrä hyväksyä kesäkuussa 2026 pidettävässä kokouksessaan suositus dolly rope -suojaköysien asteittaisesta käytöstä poistamisesta kalastuksessa, jäljempänä 'suunniteltu säädös', jotta pyydyksistä aiheutuvaa meriympäristön roskaantumista voidaan vähentää merkittävästi. Dolly rope -suojaköydet valmistetaan muovista, ja näin ollen niistä aiheutuu muovisaastetta, minkä lisäksi ne aiheuttavat pitkäkestoisen sotkeutumisvaaran meriympäristön lajeille.

Suositus ei ole oikeudellisesti sitova, mutta siinä kannustetaan OSPAR-sopimuspuolia ottamaan käyttöön kansallisia toimenpiteitä, joilla dolly rope -suojaköydet korvataan ympäristön kannalta asianmukaisilla vaihtoehdoilla, ja tukemaan tällaisten vaihtoehtojen testausta ja kehittämistä. Lisäksi siinä suositellaan yhteisiä toimia, joiden tarkoituksena on

vaihtaa tietoja, poistaa mahdollisia esteitä ja edistää oikeudellisia toimenpiteitä, kun sopivia vaihtoehtoja on saatavilla.

Suosituksessa suositellaan myös seurantatoimia, jotta saataisiin käsitys dolly rope -suojaköysien vaikutuksista meriympäristöön.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

OSPAR-komission kesäkuussa 2026 pidettävässä kokouksessa unionin puolesta otettava kanta on tukea suunnitellun säädöksen hyväksymistä. Suositus on linjassa meriympäristön suojelua koskevan EU:n lainsäädännön, kuten tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä annetun direktiivin (EU) 2019/904 ja yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista annetun direktiivin 2008/56/EY, kanssa. Yksi jälkimmäisen direktiivin keskeisistä osa-alueista on sellaisten toimenpiteiden toteuttaminen, joilla ehkäistään merten roskaantumisen aiheuttamia haittoja rannikko- ja meriympäristölle, mikä on olennainen osa ympäristön hyvän tilan saavuttamista merivesissä.

Asetuksessa (EU) 2019/1241 taas säädetään kalavarojen säilyttämisestä ja meriekosysteemien suojelemisesta. Nämä EU:n säädökset muodostavat johdonmukaisen kehyksen dolly rope -suojaköysien mahdolliselle asteittaiselle käytöstä poistamiselle muovisaasteen vähentämiseksi, ja ne ovat linjassa suunnitellun OSPAR-suosituksen tavoitteiden kanssa. Unionin kanta suunniteltuun suositukseen tarvitaan, koska suositus edistää EU:n toimintapolitiikan ja lainsäädännön täytäntöönpanoa sekä ehkäisee meriympäristön vahingoittumista ja parantaa sen suojelua. Sen vuoksi ehdotetaan, että unioni puoltaa suunnitellun säädöksen hyväksymistä.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita.*”

Ilmaisu ’*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*’ kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Lisäksi se kattaa välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa*”.¹

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

OSPAR-komissio on sopimuksella perustettu elin; se on perustettu OSPAR-yleissopimuksella.

Suunniteltu säädös on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdassa tarkoitettu säädös, jolla on oikeusvaikutuksia, koska suositus dolly rope -suojaköysien käytön asteittaisesta lopettamisesta kalastuksessa aiheuttaa oikeusvaikutuksia kansainvälisen oikeuden nojalla, vaikka suositus ei olekaan oikeudellisesti sitova, sillä OSPAR-yleissopimus velvoittaa sopimuspuolia toimimaan OSPAR-komission suositusten täytäntöönpanemiseksi.

¹ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon OSPAR-yleissopimuksen 22 artikla, jossa sopimuspuolille asetetaan oikeudellinen velvoite antaa säännöllisin välein OSPAR-komissiolle selvitykset ”a) lainsäädännöllisistä ja muista toimista, joihin ne ovat ryhtyneet pannakseen täytäntöön yleissopimuksen määräykset sekä yleissopimuksen nojalla hyväksytyjä päätöksiä ja suosituksia, mukaan luettuna erityisesti toimet, joihin on ryhdytty yleissopimuksen määräysten vastaisen toiminnan ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi”. Lisäksi OSPAR-yleissopimuksen 23 artiklassa määrätään, että OSPAR-komissio arvioi ”kuinka sopimuspuolet noudattavat yleissopimusta ja sen nojalla annettuja päätöksiä ja suosituksia”.

Näistä määräyksistä käy selvästi ilmi, että OSPAR-yleissopimuksessa määrätään oikeudellisesti sitovalla tavalla, että sopimuspuolten odotetaan toteuttavan toimenpiteitä OSPAR-komission suositusten täytäntöönpanemiseksi ja raportoivan kyseisistä toimenpiteistä, ja että OSPAR-komissio valvoo, että ne noudattavat kyseisiä suosituksia, mikä tarkoittaa toimintavelvoitteen asettamista sopimuspuolille näiden suositusten suhteen. Tästä syystä OSPAR-suosituksilla katsotaan olevan SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuja oikeusvaikutuksia suhteessa sopimuspuoliin, myös unioniin.

Dolly rope -suojaköysien asteittaista käytöstä poistamista koskevan suosituksen sisältö vahvistaa tällaisten oikeusvaikutusten olemassaolon. Tässä yhteydessä on otettava huomioon suosituksen täytäntöönpanokertomuksia koskeva 5 kohta, jossa vahvistetaan, että sopimuspuolten odotetaan panevan suosituksen täytäntöön ja että niiden on annettava selvitys täytäntöönpanosta käyttäen suosituksen liitteessä I esitettyä raportointimallia.

Suunnitellulla säädöksellä on näin ollen unioniin kohdistuvia oikeusvaikutuksia kansainvälisen oikeuden nojalla, sillä unionilla on OSPAR-yleissopimuksen sopimuspuolena velvoite toimia siten, että se panee suunnitellun säädöksen täytäntöön ja antaa selvityksen sen täytäntöönpanosta. Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä sellaiseksi pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät ympäristön suojeluun. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana olisi oltava SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

OSPAR-komission kokouksessa kesäkuussa 2026 Koillis-Atlantin merellisen ympäristön suojelusta tehdyn yleissopimuksen puitteissa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni teki OSPAR-yleissopimuksen, jäljempänä 'yleissopimus', 7 päivänä lokakuuta 1998 tehdyllä neuvoston päätöksellä 98/249/EY.
- (2) Yleissopimuksen 10 artiklan 3 kohdan nojalla yleissopimuksen 10 artiklan 1 kohdalla perustettu komissio, jäljempänä 'OSPAR-komissio', voi hyväksyä päätöksiä ja suosituksia yleissopimuksen 13 artiklan mukaisesti.
- (3) OSPAR-komission on määrä hyväksyä 22 päivänä kesäkuuta 2026 alkavassa 29. sääntömääräisessä kokouksessaan suositus dolly rope -suojaköysien asteittaisesta käytöstä poistamisesta.
- (4) Jos OSPAR-komission suositus dolly rope -suojaköysien asteittaisesta käytöstä poistamisesta hyväksytään, sillä on unioniin kohdistuvia oikeusvaikutuksia.
- (5) Sen vuoksi on aiheellista vahvistaa OSPAR-komissiossa otettava kanta suositukseen, joka koskee dolly rope -suojaköysien asteittaista käytöstä poistamista.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Unioni kannattaa dolly rope -suojaköysien asteittaista käytöstä poistamista koskevan suosituksen hyväksymistä OSPAR-komissiossa.

2 artikla

Vähäisistä teknisistä muutoksista 1 artiklassa esitettyyn kantaan voidaan sopia ilman uutta neuvoston päätöstä.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sinä päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*